

Dia de l'Espai

El reconeixement del Dia de l'Espai subratlla l'imperatiu de considerar l'espai i els objectes com un patrimoni compartit vital per a la humanitat. Tot i això, sense un consens sobre una legislació espacial internacional actualitzada i rigorosa, aquest patrimoni corre el risc de ser explotat, soscavant el dret col·lectiu als vastos recursos de l'espai.

Legislació Espacial Internacional

El dret espacial internacional comprèn diverses formes de legislació, com ara tractats, acords internacionals, convenis, resolucions de l'AGNU, normes i reglaments d'organitzacions internacionals (UNOOSA). Comprèn cinc tractats internacionals i cinc principis establerts per les Nacions Unides.

Principis Fonamentals del Dret Espacial

El dret internacional de l'espai ultra terrestre estipula principis essencials, com els béns comuns mundials, l'ús pacífic de l'espai ultra terrestre, la cooperació internacional, la responsabilitat civil i la legislació espacial nacional (UNOOSA).

Els béns comuns mundials indiquen que l'espai ultrà terrestre és propietat de la humanitat i no ha de ser objecte d'apropiació nacional. L'espai exterior s'ha de considerar *terra òmnia*, o "patrimoni comú de la humanitat", cosa que significa que l'espai i tots els objectes associats estan fora de l'abast jurisdiccional de tots els països individuals.

L'ús pacífic de l'espai ultrà terrestre és una noció essencial del dret espacial internacional, que indica que totes les activitats dutes a terme a l'espai ultrà terrestre s'emporten forma pacífica i en benefici de tots els països, i que es desaconsella terminantment qualsevol tipus d'operació o assaig militar. La creació del dret espacial incentiva i defensa la cooperació internacional en matèria d'exploració espacial, missions espacials i posada en comú de descobriments científics.

El principi d'obligació i responsabilitat responsabilitza als estats de qualsevol dany intencionat o accidental causat durant les activitats espacials per les agències espacials nacionals o qualsevol altra organització que no pugui ser governamental.

La legislació espacial nacional subratlla la importància de garantir que totes les polítiques i operacions nacionals dels Estats compleixin la legislació espacial i siguin coherents amb les obligacions internacionals.

La Sostenibilitat a Llarg Termini

La legislació i els principis esmentats són primordials per a la governança segura i eficaç de l'espai ultra terrestre. Tot i això, la seva aplicació pràctica requereix actualitzacions. Des de l'última modificació del dret espacial internacional el 1979, el marc sembla obsolet.

És important assenyalar que el dret espacial és un camp dinàmic on s'han creat diverses iniciatives, directrius i comitès per reforçar els principis fonamentals que guien i regeixen el dret espacial. Per exemple, la sostenibilitat a llarg termini de les activitats a l'espai ultrà terrestre ha cobrat més força, cosa que ha donat lloc a la creació de la Comissió sobre la Utilització de l'Espai Ultrà terrestre amb Fins Pacífics, el Grup de Treball sobre la Sostenibilitat a Llarg Termini de les Activitats a l'Espai ultrà terrestre, i s'han adoptat múltiples directrius que aporten més claredat a qualsevol entitat centrada a dur a terme operacions a l'espai ultraterrestre (UNOOSA).

El dret espacial és una base excel·lent; tanmateix, les directrius i les iniciatives no vinculants són insuficients. Els tractats renovats i les esmenes han de garantir que s'ajusten a l'evolució de la tecnologia i a totes les qüestions emergents modernes.

Per exemple, hi ha una nova carrera espacial, en què organitzacions i agències espacials nacionals competeixen amb diferents avenços tecnològics pel que fa a l'exploració de l'espai (Marshall, 2023). Aquest entorn competitiu descoratja l'intercanvi d'informació científica, així com la cooperació. Si els Estats renoven el Dret espacial internacional, aquest entorn competitiu es podria regular, incentivant una millor col·laboració i un intercanvi d'informació més gran.

Qüestions com aquestes reforcen la necessitat de renovar els tractats i les esmenes, que han de reflectir

els problemes contemporanis, com ara el turisme espacial, la mineria d'asteroides i el desplaçament de constel·lacions de satèl·lits, per garantir unes activitats sostenibles i pacífiques a l'espai exterior. A més, el dret espacial internacional no inclou cap disposició relativa a la preservació del medi ambient ni cap normativa per a l'exploració espacial. Però trobem legislació que pot pal·liar aquesta situació. Per exemple, les directrius per a la reducció de les deixalles espacials són una legislació exhaustiva que podria ajudar a preservar el medi ambient, però encara no han estat ratificades (UNOOSA, 2007). Si els Estats arribessin a un consens i, amb això, es renovés la legislació espacial internacional, es podria garantir la cooperació contínua, l'equitat i la protecció del medi ambient.

Ambigüitats i Complicacions a l'Aplicació de la Llei

La legislació espacial i les seves disposicions podrien ser més clares, i ha provocat ambigüitats en la seva interpretació, que poden donar lloc a possibles conflictes. Per exemple, l'ambigüitat de les lleis relatives a l'explotació de recursos, drets de propietat i activitats militars a l'espai complica l'aplicació d'aquestes lleis i la resolució de conflictes.

Desafiaments a la Verificació i Compliment

El compliment és complicat de verificar, ja que l'espai exterior és immens, la qual cosa dificulta la supervisió i la regulació. L'aplicació de la legislació espacial és responsabilitat de cada Estat i, sense supervisió, pot ser una manera fàcil que els Estats es desviïn de certs principis sense cap repercussió. Això pot tenir conseqüències perjudicials, com les restes d'asteroides, si un Estat extreu recursos de manera no permesa o fins i tot interferències amb altres activitats espacials.

Ús Pacífic i Activitats Militars

El dret espacial internacional conté una disposició relativa a les activitats militars a l'espai ultrà terrestre; més concretament, estipula: "*Queda prohibit l'establiment de bases, instal·lacions i fortificacions militars, l'assaig de qualsevol tipus d'armament i la realització de maniobres militars als cossos celestes. La Lluna i els altres cossos celestes s'han d'utilitzar exclusivament amb fins pacífics*" (Article IV(1), Tractat sobre l'Espai ultrà terrestre). No obstant això, els Estats han estat fabricant armes ant satèl·lit, cosa que ha posat en dubte la legislació.

Ratificació i Legislació Nacional

La situació s'agreuja en el fet que el Tractat sobre l'Espai ultrà terrestre no ha estat ratificat universalment; països com Israel, Síria i Corea del Nord encara no han signat o reconegut el tractat, fet que suposa un repte per a la consolidació d'un entorn pacífic a l'espai ultrà terrestre.

Finalment, i potser el factor més descoratjador, és que es dona prioritat a la legislació nacional sobre la internacional. Aquesta situació és problemàtica, ja que nombrosos Estats han establert les seves lleis nacionals, algunes de les quals contradiuen les disposicions del dret espacial internacional. Per exemple, Estats Units va establir la "Llei d'Exploració i Utilització de Recursos Espacials" el 2015, que afirma que qualsevol recurs extret a l'espai exterior d'organitzacions o de la seva agència espacial nacional passa a ser propietat d'aquestes parts (Dunk, 2018). Es pot argumentar que això viola la disposició d'apropiació nacional dels cossos celestes transcrita a l'article II del Tractat sobre l'Espai ultrà terrestre, que no prohibeix l'ús dels recursos espacials, sinó que garanteix que els objectes celestes no estan subjectes a l'apropiació nacional. Això planteja interrogants sobre la compatibilitat de les legislacions nacionals amb els tractats internacionals, especialment pel que fa a l'extracció de recursos i els drets de propietat a l'espai. Si tots els països continuen creant tipus de legislació similars, es podria crear una nova era de colonització de l'espai exterior, en què suposats béns comuns i recursos vitals podrien explotar-se en benefici d'unes quantes corporacions.

Cap a una Actualització del Dret Espacial

És necessari un esforç concertat per actualitzar el dret espacial internacional per tal de navegar a la nova carrera espacial i garantir l'ús pacífic de l'espai ultrà terrestre. Això inclou la incorporació de disposicions per a activitats modernes com ara el turisme espacial i la mineria d'asteroides, la millora dels mecanismes d'aplicació i la ratificació universal per evitar un enfocament fragmentat de la governança espacial. Amb l'auge dels Estats autocràtics, la necessitat d'una legislació cohesionada i l'absència de llacunes legislatives encara és més urgent.

Sophia Marie Schultz

Llicenciada en Política, Economia i Dret

Universitat Esade

Fonts de referència

Oficina de les Nacions Unides per a Afers de l'Espai Ultraterrestre. UNOOSA, www.unoosa.org/. Accés el 04 d'abril 2024.

Oficina de les Nacions Unides per a Afers de l'Espai Ultraterrestre. "Sostenibilitat a llarg termini de les activitats de l'espai exterior". UNOOSA, [sense data de publicació], www.unoosa.org/oosa/en/ourwork/topics/long-term-sustainability-of-outer-space-activities.html. Accés el 8 d'abril de 2024.

Marshall, Tim i Museus Reials de Greenwich. "La nova carrera espacial". *Museus Reials de Greenwich*, 2023, <https://www.rmg.co.uk/stories/topics/new-space-race-astropolitics-power-21st-century>. Accés el 8 d'abril de 2024.

Oficina de les Nacions Unides per a Afers de l'Espai Ultraterrestre. "COPUOS 2007". *UNÒSIA*, 15 de juny de 2007, <https://www.unoosa.org/oosa/en/ourwork/copuos/2007/index.html>. Accés el 4 d'abril de 2024.

von der Dunk, Frans G. "Asteroid Mining: International and National Legal Aspects". *Universitat de Nebraska-Lincoln*, 2018, file:///Users/sophiaschultz/Downloads/Asteroid_Mining_International_and_National_Legal_A.pdf. Accés el 04 04 2024.

Publicat per

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors
